

همایش علمی پژوهشی فقه و حقوق اسلامی

نهاد برگزار کننده همایش: موسسه قانون یار

((با حمایت معنوی مرکز علمی کاربردی سازمان همیاری شهرداری های استان اصفهان))

سر دبیر علمی و مسئول برگزاری همایش: دکتر بهنام اسدی
شماره مجوز: ۹۸/۲۳۵۱-۷۸۸۶۴
سال برگزاری همایش: ۱۳۹۸
شماره مقاله: ۸۸۹۵/۶۶۶۶
رده بندی کنگره: الف ۱۰۱/۲

از کار افتادگی کارگران به واسطه مشاغل زیان آور و حوادث در حین کار در قانون تامین اجتماعی

محمد کریم معینی فر

چکیده

امروزه حوادث شغلی یکی از مهم ترین مشکلات همه جوامع محسوب می شوند. توزیع حوادث شغلی مبتنی بر نوع حادثه نشان می دهد بیشترین آمار مربوط به ضرب خوردگی، سقوط کردن و لغزیدن، شکستگی اعضا و تصادف با اجسام مختلف می باشد. مشاغل و کارهای سخت و زیان آور، کارهایی است که در آن ها عوامل فیزیکی، شیمیایی، مکانیکی و بیولوژیکی محیط کار، غیر استاندارد بوده و در اثر اشتغال کارگر تنش به مراتب بالاتر از ظرفیت های طبیعی (جسمی و روانی) در وی ایجاد گردد که نتیجه آن بیماری شغلی و عوارض ناشی از آن بوده و بتوان با به کار گیری تمهیدات فنی، مهندسی، بهداشتی و ایمنی و غیره، صفت سخت و زیان آور بودن را از آن مشاغل کاهش یا حذف نمود. تعیین سخت و زیان آور بودن شغل یا مشاغل بر اساس بررسی سوابق و شرایط محیط کار و توسط کمیته کارشناسان موضوع ماده ۲ آیین نامه اجرایی و متعاقباً کمیته استانی موضوع ماده ۸ آیین نامه اجرایی مربوطه مشخص می شود. نهایتاً حسب درخواست کارگر، کارفرما، تشکل ها، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت کار و امور اجتماعی و صندوق تامین اجتماعی، تعیین سخت و زیان آور بودن مشاغل در هر کارگاه با بررسی سوابق، انجام بازدید و بررسی شرایط و با تایید کمیته های استانی انجام می گیرد. در این مقاله قصد داریم از کار

افتادگی کارگران به واسطه مشاغل زیان آور را در قوانین مربوطه در زمینه تامین اجتماعی مورد بررسی و نگرش کلی قرار دهیم.

واژگان کلیدی: از کارافتادگی کارگر، مشاغل زیان آور، قانون کار، قانون تامین اجتماعی، کارگر و کارفرما

بخش اول: کلیات

در عصر حاضر با پیشرفت های چشمگیر در امر بهداشت و پیشگیری از بیماری های عفونی و غیرعفونی و فراهم شدن وسایل آسایش و رفاه و بالتجیه کاهش میزان مرگ و میر ناشی از بیماریها، حوادث یکی از علل عمده مرگ و میر و معلولیت بوده و پس از بیماریهای قلب و عروق و سرطان در مرتبه سوم قرار دارد. در روزگاران گذشته حوادث منحصر به سقوط از درخت یا بلندی، ضرب خوردن حیوانات اهلی و یا وحشی، مسمومیت با موادی گیاهی یا زهر جانوران و یا چند مورد دیگر محدود می شد ولی امروزه با توجه به پیشرفتهای چشمگیر در امور صنعتی و امکان استفاده از وسایل مدرن جهت مسافرت، استفاده از نیروی برق و ماشین آلات، تماس با مواد شیمیایی و غیره انسان را در برابر حوادث بیشمار قرار داده است. همه ساله میلیونها حادثه در دنیا اتفاق می افتد. بعضی از این حوادث باعث مرگ و گروهی دیگر باعث از کار افتادگی کلی یا جزیی می گردند ولی به طور کلی همه حوادث برای قربانیان خود موجب رنج و درد و ضررهای اقتصادی و مالی می باشد. سازمان بین المللی کار در سال ۲۰۰۲ اعلام نمود در دنیا سالیانه ۲ میلیون نفر یعنی در هر ۱۵ ثانیه یک نفر در اثر حوادث و بیماری های مرتبط با کار کشته می شوند این در حالی است که این آمار در دو سال قبل از آن معادل ۱/۲ میلیون نفر بوده است. در حال حاضر میزان تلفات انسانی ناشی از کار سه بر ابر افرادی است که هر سال در جنگ ها به قتل می رسند. بنا بر اعلام سازمان بین المللی کار حوادث شغلی عظیم ترین مشقت های انسانی و غرامت های اقتصادی را به وجود می آورند. این سازمان هم چنین اعلام کرده است که هزینه متو سط